

09.03.09.

Posl.br.P.131/08

OSNOVNI SUD U CETINJU, po sudiji Nebojši Markoviću, u pravnoj stvari tužioca Dejana Bana, iz Podgorice, koga zastupa punomoćnik Dražen Medojević, adv. iz Podgorice protiv tuženih »Monitor« doo, iz Podgorice, Milke Tadić Mijović, iz Podgorice i Zorana Radulovića iz Podgorice, svi zastupani po punomoćniku Iliji Boljeviću, adv. iz Podgorice, radi naknade nematerijalne štete, v.s. 30.000,00 eura, nakon glavne i javne rasprave održane i zaključene dana 22.10.2008. godine, u prisustvu stranaka i njihovih punomoćnika, donio je dana 28.12.2008. godine

P R E S U D U

DJELIMIČNO SE USVAJA tužbeni zahtjev, pa se obavezuju tuženi da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove, zbog povrede časti i ugleda, solidarno isplate iznos od 4.000,00 eura, sa pripadajućom zateznom kamatom od dana presuđenja pa do konačne isplate.

OBAVEZUJU SE tuženi da tužiocu naknade troškove postupka u iznosu od 188.86,00 eura.

Sve prednje u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

U dijelu mimo usvojenog u st. 1 dispozitiva presude a u kom je tužilac tražio da se tuženi obavežu na isplatu iznosa od još 26.000,00 eura, a po istom osnovu, tužbeni zahtjev se ODBIJA KAO NEOSNOVAN.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilac je u tužbi i riječi na raspravama naveo da je u nedjeljniku »Monitor« od 26.10.2007. godine u broju 888, u tekstu pod naslovom »Prva familija Crne Gore«, čiji je osnivač tuženi prvog reda, navedeno da je tužilac Dejan Ban »saradnik Barovićev iz Mie«, »biznis unaprijedio kupovinom pomorskog saobraćaja /trajekt Kamenari – Lepetani/ koji je od državnih fondova dobio za cijenu jednaku godišnjem profitu ove unosne kompanije«. Prethodno u istom tekstu za firmu Mia, je navedeno da je preko te firme vršen reeksport ili šverc cigareta zbog čega se Barović i dr. terete po sudovima u Italiji, Njemačkoj i Srbiji. Istakao je da te informacije su potpuno neistinite te da tužilac nikad nije bio angažovan od strane firme Mia, po bilo kom poslu, na bilo koji način, u bilo kom periodu. Nadalje su naveli da je neistina da je tužilac »dobio« /kupio/ AD »Pomorski saobraćaj« od državnih fondova te da je moguće da su tuženi mislili na preduzeće »Prohouse« - Podgorica, kao stvarnog kupca AD »Pomorskog saobraćaja«. Istakao je da AD »Pomorski saobraćaj« nije dobijen za cijenu jednaku godišnjem profitu ove unosne kompanije te da je riječ o

laičkim komentarima sa nepoznatim ekonometrijskim kategorijama ali da se u svakom slučaju radi o neistinitim tvrdnjama. Takođe je istakao da nije istina »ni da je dobijen« cijeli AD »Pomorski saobraćaj«, već da je kupljen dio /54,28%/, te sahodno tim i srazmjeran dio prava. Posebno je istakao, da iz priloženih dokaza nedvosmisleno i utemeljeno se ukazuje da je nedjeljnik Monitor u broju 888 od 26.10.2007.godine, u tekstu »Prva familija Crne Gore«, koji su potpisali II-tuženi, a čiji je osnivač I-tuženi objavio dezinformacije i neistine o tužiocu. Na taj način su omalovažili profesionalni i lični dignitet tužioca te obesmislili tužiočev naporan dugogodišnji profesionalan i savjestan rad. Neistine i zlonamjerne konstrukcije kreirane su bez razloga sa ciljem povrede časti i ugleda, a od čega se vrlo teško braniti, što izaziva osjećaj bespoćnosti. Tužilac je nadalje istakao da sve predhodno ukazuje da usled zloradih konstrukcija i neistina od strane tuženih tužilac trpi duševne bolove u dužem vremenskom periodu.

U završnom izlaganju predložio je da se usvoji tužbeni zahtjev kao u dispozitivu presude. Troškove postupka tražio je po AT-u.

U odgovoru na tužbu i riječi na ročištima tuženi su u cjelosti osporili navode iz tužbe kao neosnovane. Istakli su, da tužilac smatra da su pojedini djelovi teksta »Prva familija Crne Gore« koji je objavio I-tuženi u svom izdanju br.888 kod njega prouzrokovali duševne patnje zbog povrede časti i ugleda. Kao uvredljivi i omalovažavajuće navode po tužiočev profesionalni i lični dignitet tužilac vidi u tome da je u predmetnom tekstu objavljeno da je on »saradnik Barovića i Mie«, a da u tekstu stoji da se preko firme »Mia« vršio reeksport ili šverc cigara, te da je »biznis unaprijedio kupovinom »Pomorskog saobraćaja« /traekt Kamenari – Lepetani/ od državnih fondova za cijenu jednaku godišnjem profitu ove unosne kompanije«. Nadalje su istakli da se tužilac i njegov brat tj. »braća Dejan i Duško Ban«, u spornom tekstu pominju prvi put; pored drugih brojnih imena, kao »Djukanovićevi prijatelji koji su obilježili crnogorsku tranziciju«. Dalje se u tekstu navodi da su »braća i kumovi prve velike poslove napravili u Djukanovićevoj eri«, što tužilac negira. Naveli su i to da se braća Ban u kontekstu sa firmom Mia dovode samo kroz navode da su kao »Barovićevi saradnici iz Mie biznih unaprijedili kupovinom Pomorskog saobraćaja ...«. istakli su i to da što se tiče sticanja vlasništva nad firmom Pomorski saobraćaj da je njen većinski vlasnik akcija Prohouse d.o.o. Podgorica, čiji je osnivač i izvršni direktor brat tužioca, a da je tužilac izvršni direktor Pomorskog saobraćaja, te da je više nego očigledno da ako je jedan brat vlasnik firme u kojoj ima više od 50% akcija i u kojoj je drugi brat izvršni direktor da se radi o krugu povezanih lica. Naveli su da u tekstu nijesu iznijete neistine, već se možda radilo o sitnim nebitnim nepreciznostima, te da je namjera autora teskta »Prva familija Crne Gore«, bila da na jednom mjestu sakupi informacije o licima za koje se zna i za koje se predpostavlja da su u prijateljskim vezama sa bivšim premijerom, te da prikaže njihov materijalni položaj otvarajući pitanje da li njihov pristojan ekonomski status ima veze sa bliskim vezama sa predstavnicima vlasti. Naveli su da se mora imati u

vidu momenat kada je tekst objavljen, a uslijedio je nakon niza pisanja i izvještavanja raznih medija o uticaju, društvenoj i ekonomskoj moći najbližih rodjaka, prijatelja i kumova javnih funkcionera i političara i ovaj tekst je samo doprinos toj debati. Posebno su istakli da taj tekst ne sadrži apsolutno niti jedan novi podatak koji do tada nije bezbroj puta objavljen ne samo u crnogorskim medijima, već i u medijima u okruženju, te da se predmetnim tekstom ne vrijeđa čast i ugled tužioca, pa samim tim nema mjesta primjeni čl.20. Zakona o medijima, kao ni čl.200. ZOO. Istakli su i pitanje previsoko postavljenog tužbenog zahtjeva, te da je opšte poznata stvar da se za slučaj naknade nematerijalne štete zbog povrede časti i ugleda visina štete opredjeljuje prema ustaljenoj sudskoj praksi, kao da je po njihovom saznanju najviše dosudjen iznos štete po navedenom osnovu iznos od 15.000,00 eura.

U završnom izlaganju predložili su da se tužbeni zahtjev odbije u cjelosti kao neosnovan. Troškove postupka tražili su po AT-u.

U dokaznom postupku sud je pročitao tekst nedjeljnika Monitor od 26.10.2007.godine, »Prva familija Crne Gore«, izvršio uvid u fotokopiju radne knjižice tužioca serijski br.92450, registarskog broj 1047/90 od 28.06.1990.godine, izvršio uvid u karticu klijenta – Prohousa d.o.o. od 12.11.2007.godine, pročitao dopis CDA od 6.12.2007.godine, pročitao zapisnik br.01-909 od 27.05.2005.godine, pročitao odluku br.01-909/03, pročitao odluku br.01-909/6, pročitao odluku Pomorskog saobraćaja od 27.05.2005.godine, pročitao tekst nedjeljnika Nacional od 31.05.2001.godine, pročitao tekst nezavisnog dnevnika Vijesti pod naslovom »Brine nas nasilje nad novinarima«, pročitao izvještaj o radu izvještaj Skupštine RCG od 28.06.2002.godine, izvršio uvid u izvještaj CDA, pročitao tekst dnevnih novina Dan od 31.05.2008.godine, kao i dnevnih novina Vijesti od 26.08.2004.godine, saslušao tužioca i tužene u svojstvu parničnih stranaka.

Iz teksta koji je objavio nedeljnik Monitor u broju 888 od 26.10.2007.godine, pod naslovom »Prva familija Crne Gore«, pominju se tužilac i njegov brat tj. »braća Dejan i Duško Ban«, pored drugih brojnih imena, kao »Djukanovićeви prijatelji koji su obilježili crnogorsku tranziciju«. Dalje se u tekstu navodi da su »braća i kumovi prve velike poslove napravili u Djukanovićevoj eri«. U navedenom tekstu braća Ban se u kontekstu sa firmom Mia dovode kroz navode »Barovićeвиć saradnici iz Mie, biznih unaprijedili kupovinom Pomorskog saobraćaja«.

Za navode iz predmetnog teksta tužilac tvrdi da su neistiniti, a tuženi su istakli da su u tom tekstu samo ponovili toliko puta iznesene činjenice u crnogorskoj i inostranoj štampi na koje braća Ban nijesu reagovali krivičnim tužbama, te da su korišćeni ne samo podaci iz medija iz Crne Gore, već i iz inostranstva, kao i zvanični državni dokumenti, izvještaji Skupštine Crne Gore, tj. Izvještaj komisije za utvrđivanje činjenica okolnosti i bitnih elemenata u tekstu objavljenom u zagrebačnom »Nacionalu«.

Tereći dokazivanja istinitosti objavljenih informacija leži na tuženima.

Iz fotokopije radne knjižice za tužioca Sud je utvrdio da je isti bio zaposlen u Vojvodjanskoj banci Filijala Podgorica, te u AD Pomorskom saobraćaju Kamenari.

Iz zapisnika sa treće redovne skupštine akcionara AD Pomorski saobraćaj br.01909 od 27.05.2005.godine, kao i odluka donesenih na toj skupštini sud je utvrdio da je tužilac predsjedavao istom kao VD izvršni direktor AD Pomorskog saobraćaja Kamenari.

Iz tekstova nedjeljnika Nacional od 31.05.2001.godine, teksta nezavisnog dnevnika Vijesti pod naslovom »Brine nas nasilje nad novinarima«, teksta dnevnih novina Dan od 31.05.2008.godine, kao i dnevnih novina Vijesti od 26.08.2004.godine, se utvrđuje da ni u jednom od navedenih tekstova se ne pominje ime tužioca, već se pominje »gospodin Ban«; »kompanija Prohaus iz Podgorice čiji je vlasnik Duško Ban, kum premijera Mila Djukanovića«; »tvrtka Mia, koja je fiktivno vlasništvo Djukanovićevih školskih kolega Duška Bana i Željka Mihajlovića«; »Djukanovićevi kumovi Duško Ban i Željko Mihajlović, koji su rukovodili tvrtkom Mia«.

Iz izvještaja o radu Skupštine RCG od 28.06.2002.godine, se utvrđuje da se u istom nigdje ne spominje tužilac već Dušan Ban.

Saslušan u svojstvu parnične stranke tužilac je izjavio da nikad nije bio javna ličnost, a samim tim da nema nikakve potrebe da ima bilo kakve trpnje. Da su tuženi u svom tekstu naružili preduzeće »Mia«, a njega stavili u kontekstu poslovnog saradnika ili bilo već kako drugo sa preduzećem »Mia«, te da isti nikad nije bio angažovan ni na bilo koji način sa navedenim preduzećem, pa samim tim ne traba niko da ga povezuje ni u dobru ni u lošem sa bilo kim. Izjavio je da je pitanje kupovine AD »Pomorskog saobraćaja«, koji proizilazi kao »nagrada« iz njegove »angažovanosti« u preduzeću »Mia«, klasično kršenje kodeksa novinara kojeg su oni dužni da se drže. Izjavio je da je da »Pomorski saobraćaj« »nije dobijen« kao nagrada, već kupljen novcem i da isti nije kupljen u cjelosti već nešto preko 50%, a isti je kupljen na berzi. Takodje je izjavio da je bio jedan od boljih studenta generacije ekonomskog fakulteta u Podgorici, da je prošao od referenta do direktora deviznog sektora Vojvodjanske banke, koja je zapošljavala 3500 ljudi, da je sam izlazio na frankfurtskoj berzi i bavio se kursnim i valutnim rizicima, te da nema potrebe da bilo ko ono što je svojim radom i zvanjem stekao mu pripisuje bilo po dobru bilo po lošem. Izjavio je da je u sebe uložio veliki rad i da obesmišljavanje njegovog rada za njega predstavlja uznemiravanje.

Saslušana u svojstvu parnične stranke tužena Milka Tadić – Mijović, je izjavila da je predmetna tužba atak na slobodu novinarstva i udar na slobodu riječi kojom se

potvrđuje poslednji izvještaj savjeta Evrope, da odštetni zahtjev na neki način povezuje fatalnu vezu između premijera Mila Djukanovića i ljudi iz njegovog okruženja, koji su ne zahvaljujući znanju, već zahvaljujući vezama sa vlašću profitirali u dogogodišnjoj crnogorskoj tranziciji. Izjavila je da nijednom rečenicom iz predmetnog teksta nije imala namjeru da udari na čast i ugled tužioca, već samo da ga dovede u vezu sa ljudima koji su imali izvanredne poslovne rezultate i kako je moguće da su baš svi oni u vezi sa vrhom vlasti. Posebno je izjavila da su oni u predmetnom tekstu samo ponovili toliko puta iznesene činjenice u crnogorskoj i inostranoj štampi na koje braća Ban nijesu reagovali i istakla činjenicu da ako su činjenice više puta ponavljaju u štampi onda nema potrebe da se kontaktira sa osobom o kojoj se iznosi činjenica. Izrazila je čudjenje kako tužilac za naknadu štete traži 30.000,00 eura, što je više nego kada neko traži nadoknadu duševnih boli zbog toga što mu je poginuo neko iz porodice.

Saslušan u svojstvu parnične stranke tuženi Zoran Radulović, je izjavio da se u spornom tekstu ne pominje kvalifikacija šverc i kriminal, te da se u spornom tekstu navodi više od 25 imena, kao i da su ostale mogućnosti nepreciznosti vezane za pominjanje braće Ban. Izjavio je da nije sporno da je Duško Ban, bio vlasnik kompanije »Mia« zajedno sa Željkom Mihajlovićem, te da tužilac nije radio u toj kompaniji niti imao veze sa istom. Svoje mjesto u predmetnoj priči tužilac je zaslužio 2004.godine kada je kompanija Prohous čiji su vlasnici i osnivači takodje nekadašnji osnivači kompanije »Mia« kupili 54% akcija »Pomorskog saobraćaja«. Pod pojmom »dobili« izjavio je da je isti korišćen kao sinonim za termin »kupili prihodevali i sl«. Izjavio je da je tužilac u to vrijeme bio konsultant za kapitalne investicije u firmi Prohous, te da je nakon toga postao član borda i izvršni direktor »Pomorskog saobraćaja« i da je on danas bio vlasnik 33,41% akcija »Pomorskog saobraćaja«, a da je firma Prohous u svom vlasništvu imala 66,58% akcija čije vlasnik brat tužioca. Izjavio je da braću Ban u tekstu nijesu uzeli slučajno već kao povezana lica koja se prepoznaju u poslovnom svijetu.

Nesporno je da je u nedeljniku Monitor od 26.10.2007.godine, u broju 888 u tekstu pod naslovom »Prva familija Crne Gore«, navedeno da je tužilac Dejan Ban »saradnik Barovića i Mie«. »Biznis unaprijedio kupovinom Pomorskog saobraćaj /trajekt Kamenari – Lepetani/, koji je od državnih fondova dobio za cijenu godišnjeg profita ove unusne kompanije«. Nesporno je i to da se u tom tekstu pominje i njegov brat Duško Ban.

Medjutim, u konkretnom slučaju tuženi nije dokazao istinitost objavljene informacije. Isti su istakli da su samo ponovili toliko puta iznesene činjenice u crnogorskoj i inostranoj štampi na koje braća Ban nijesu reagovali, kao i podatke – iz zvaničnih državnih dokumenata, prije svega izvještaja Skupštine Crne Gore, tj. Izvještaja komisije za utvrđivanje činjenica okolnosti i bitnih elemenata u tekstu objavljenom u zagrebačkom »Nacionalu«. Autori predmetnog teksta ovdje tuženi nijesu stupili u

odloženo ročište u iznosu od 100,00 eura, te na ime takse na tužbu i odluku suda u iznosu od no 360 00 eura

iznosu od 188,86,00 eura.

Na temelju izloženog odlučeno je kao u izreci.

OSNOVNI SUD U CETINJU

Dana 28.12.2008.godine.

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema Višem sudu u Podgoricu, a preko ovog suda.

SUDIJA,
Nebojša Marković,s.r.

